

Matoušek, Jan: „Dopady ekonomických reforem na soudobý čínský venkov.“ Bakalářská práce, Ústav Dálného východu FF UK, Praha 2015

Oponentní posudek

Autor práce si vytyčil cíl popsat ekonomické problémy čínského venkova v 90. letech 20. století a míru jejich vyřešení v prvním desetiletí 21. století. Pracuje jednak s čínským pramenem – knihou literárních reportáží *Průzkum situace čínských rolníků* – a jednak s bohatou literaturou západní provenience (výlučně na ní je založena celá kapitola zabývající se 21. stoletím).

Samotná analýza situace v 90. letech je provedena precizně a se smyslem pro kritickou konfrontaci pramene, který zřejmě často používá relativně volných formulací, s přesnějšími odbornými studii. Autor přehledně zachycuje příčiny vzniku ekonomických problémů zejména v tzv. zemědělské Číně, která neměla ani výhody průmyslového rozvoje jako pobřežní oblasti, ani významné státní dotace jako západní oblasti se špatnými podmínkami pro zemědělství. Klasifikace vzniklých problémů je velmi poučná a drží se propojování pramene s literaturou.

Je nicméně škoda, že autentickému znění pramene byl i v této kapitole poskytnut minimální prostor. Není tak možné získat ani základní představu, jakým způsobem je *Průzkum situace čínských rolníků* vlastně napsán, nad rámec charakteristiky, kterou v úvodu práce podává autor. Domnívám se, že alespoň jeden ilustrativní příklad měl být rozebrán podrobněji a srovnán například s články o popisované události z dobového tisku.

Autor se vesměs úspěšně vypořádal s překlady jak z čínštiny, tak z anglických textů, ale na několik vadných míst jsem přesto narazil. Asi nejzávažnější je na str. 35 překlad *shunkouliu* 革命不是请客人, 就是吃饭, které znamená nikoli „Při revoluci nejde o hosty, hlavní je jídlo“, nýbrž „Revoluce je samé zvaní hostů a hodování.“ Dále se objevují za uši tahající anglicismy („authority“ ve smyslu úřady, „certifikát o uzavření manželství“ místo oddací list), což je bohužel ve studentských pracích problém téměř univerzální, ale právě proto je na něj třeba vždy znovu upozorňovat. Jako nevhodný vnímám také název „Kuomintangská strana“ pro *Zhongguo Guomindang*.

Historický úvod o situaci do roku 1978 je napsán přehledně a kompetentně. Drobné výhrady mám k formulaci, že kolektivizace v Číně neprobíhala podle představ až do roku 1958. Ve skutečnosti bylo relativně úspěšné dokončení kolektivizace v létě 1956 (ovšem ne na úrovni lidových komun) významným faktorem pro zahájení Velkého skoku. Je rovněž poněkud zavádějící tvrdit, že v první polovině 30. let již Mao Zedong zastával v KS vedoucí pozici, ve skutečnosti byl se svou orientací na rolníky ještě i v té době spíše trpěn, ale to mu nebránilo ji rozvíjet a především vytvářet mezi svými stoupenci podmínky pro její pozdější zakotvení v ideologii strany.

I díky shrnutí vývoje od nástupu 4. generace vůdců (2002) v poslední kapitole je práce velice zajímavou kompilací, kterou by mohl ocenit i širší okruh českých čtenářů. Vřele bych doporučil autorovi její zestručnění do formy populárně naučného článku. Měl by ale zřejmě ještě doplnit odpověď na otázku, zda ekonomické problémy čínského venkova, jak je popisuje zkoumaný pramen, lze považovat za v podstatě historické a dnes – byť dočasně – vyřešené, nebo se stále jedná o chronickou bolest, která je možná v současnosti pouze zastíněna jinými prioritami. Bylo by také

potřeba zmínit problém znečištění životního prostředí, který na venkově má jinou podobu než ve městech, ale je nepochybně také součástí celkového komplexu dopadů reformy na čínském venkově.

Práci tedy hodnotím ve většině dílčích ohledů (znalosti, relevance, struktura, jazyková úroveň, celkový dojem) známkou výborně, jen v práci s čínským pramenem vidím nedostatky, vedoucí na hodnocení velmi dobře. Celkový návrh známky je nicméně výborně.

V Praze 30.5.2015

Jiří Hudeček

